

Stanowisko
Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dn. 18 marca 2016 r.

w sprawie: **kwalifikowalności podatku VAT w projektach z dofinansowaniem unijnym a rozliczenia dotacji w związku z możliwością odliczenia podatku VAT tzw. współczynnikiem i prewspółczynnikiem**

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. Odliczanie podatku VAT z wykorzystaniem tzw. współczynnika oraz tzw. prewspółczynnika polega na „**prognozowaniu**” wielkości procentowej, która posłuży do wyliczenia podatku VAT naliczonego (do odliczenia) w danym (jednym) roku. Wielkość ta ustalana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami - w przypadku współczynnika odbywa się to na podstawie danych za rok poprzedni, a w przypadku prewspółczynnika jest to możliwe poprzez uwzględnienie w ustaleniu tej wielkości danych sprzed dwóch lat. W praktyce wielkość prognozowanego współczynnika można ustalić dopiero na początku roku, w którym będzie on faktycznie wykorzystywany.
2. Po zakończeniu danego roku podatnik zobowiązany jest do ustalenia „**właściwej**” (**rzeczywistej**) wielkości procentowej współczynnika i prewspółczynnika na podstawie danych z tego roku oraz do przeliczenia podatku VAT (odliczonego w trakcie roku z wykorzystaniem wielkości prognozowanej), wykorzystując już te właściwe wartości. W konsekwencji obowiązkiem podatnika jest uwzględnienie tych „nowych” wyliczeń w rozliczeniu z Urzędem Skarbowym, co skutkować będzie „korektą” rozliczeń finansowych z tytułu podatku VAT (częściowy zwrot odliczonego podatku VAT lub zwiększenie dokonanych odliczeń).
3. W przypadku dokonywanych odliczeń w związku z zakupami związanymi ze środkami trwałymi oraz wartościami niematerialnymi i prawnymi podatnik zobowiązany jest do analizowania i wyliczania wielkości współczynnika i prewspółczynnika za poszczególne lata:
 - a) przez okres **5 lat** w przypadku środków trwałych i wartości niematerialnych oraz prawnych o wartości początkowej powyżej 15.000 zł;
 - b) oraz przez okres **10 lat** w przypadku nieruchomości (**tzw. korekta wieloletnia**).

W rezultacie obowiązkiem podatnika jest uwzględnienie tych „nowych” wyliczeń w rozliczeniu z Urzędem Skarbowym, co skutkować będzie „korektą” rozliczeń finansowych z tytułu podatku VAT (częściowy zwrot odliczonego podatku VAT lub zwiększenie dokonanych odliczeń).

4. Zasady ustalania wielkości procentowej (prognozowanej i właściwej) współczynnika i preswójczynnika opisane w punkcie 1 i 2 niniejszego stanowiska jednoznacznie wskazują, że jakiegokolwiek wyliczenia rzeczywistych wielkości współczynnika i prewspółczynnika wprzód są niemożliwe. Dodatkowym utrudnieniem w określaniu wielkości podatku VAT, który będzie odliczany z wykorzystaniem tych dwóch mechanizmów jest korekta wieloletnia (mowa o niej w punkcie 3 niniejszego stanowiska).
5. **W przypadku składania wniosków o dofinansowanie unijne** z uwagi na wskazany w punkcie 1, 2, a także w punkcie 3 niniejszego stanowiska sposób rozliczania podatku VAT oraz dodatkowe informacje, o których mowa w punkcie 4 niniejszego stanowiska, **niemożliwym jest ustalanie wysokości wydatków kwalifikowalnych** związanych z zakupami, od których istnieje prawo odliczenia podatku VAT **z wykorzystaniem współczynnika i prewspółczynnika**.
6. W dokumencie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 kwietnia 2015 r. pn. „Umowa partnerstwa 2014-2020. Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 – 2020” w punkcie 6.13 podpunkt 7 napisano:

„Podatek VAT w stosunku do wydatków, dla których beneficjent odlicza ten podatek częściowo według proporcji ustalonej zgodnie z art. 90 ustawy o podatku od towarów i usług jest kwalifikowalny, chyba że IZ PO ograniczy możliwość jego kwalifikowania w wytycznych programowych w ramach danego PO.”

Art. 90 ustawy o podatku od towarów i usług mówi o odliczaniu podatku VAT współczynnikiem.
7. Zgodnie z tymi zapisami beneficjenci mają możliwość wskazywania do wydatków kwalifikowalnych podatku VAT, w stosunku do którego istnieje prawo odliczenia z wykorzystaniem współczynnika.

II. WNIOSKI

8. Potwierdzenia wymaga możliwość wskazywania do wydatków kwalifikowalnych podatku VAT, w stosunku do którego istnieje prawo odliczenia z wykorzystaniem współczynnika, o czym mowa w punkcie 6 i 7 niniejszego stanowiska, bez obowiązku rozliczeń (zwrotu lub dopłaty) z dotującym z ewentualnych odliczeń podatku VAT tym mechanizmem. Zapis wprowadzony przez byłe Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju (obecnie Ministerstwo Rozwoju) potwierdza świadomość i racjonalność autorów w zakresie sposobu traktowania złożonej materii jaką jest rozliczanie podatku VAT współczynnikiem w kontekście kwalifikowalności wydatków.

9. Przywołany w punkcie 6 niniejszego stanowiska zapis wymaga rozszerzenia o prewspółczynnik – tj. należy dodać po art. 90 ust. 2 ustawy o podatku od towarów i usług przepis, który odwoływałby się do art. 86 ust. 2a ww. ustawy.

W dn. 10 kwietnia 2015 r., kiedy został zatwierdzony dokument pn. „Umowa Partnerstwa 2014-2020. Wytyczne (...)”, nie było obowiązku stosowania prewspółczynnika. Został on wprowadzony do ustawy o podatku od towarów i usług w późniejszym okresie.

10. W przypadku istnienia obowiązku rozliczenia (zwrotu lub dopłaty) z dotującym z ewentualnych odliczeń podatku VAT współczynnikiem i prewspółczynnikiem (pomimo zapisów przywołanych w punkcie 6 niniejszego stanowiska) rozliczenie to, w przypadku ewentualnego obowiązku zwrotu, nie powinno podlegać rygorowi, o którym mowa art. 207 ustawy o finansach publicznych. Przypadek ten nie mieści się w żadnej z przesłanek, o których mowa w ww. artykule, tj.:

- a) środki wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem;
- a) środki wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184;
- b) środki pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

Obowiązek ewentualnego zwrotu mieści się w kategorii „**obiektywnych okoliczności**”, których beneficjent nie mógł przewidzieć ze względu na regulacje ustawy o podatku od towarów i usług. Możliwość wyłączenia stosowania art. 207 ustawy o finansach publicznych w przypadku wystąpienia obiektywnych okoliczności potwierdzają następujące pisma (stanowiące załącznik do niniejszego stanowiska):

- a) pismo Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 29 września 2015 r. (sygn. DKS.VIII.832(0).14.15.ML, Nk 264136/15);
- b) pismo Ministerstwa Finansów z dnia 9 października 2015 r. (sygn.IP3.990.67.2015);
- c) pismo Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju i Ministerstwa Finansów z dnia 28 października 2015 r. (sygn.DKF.IV.8224.29.2015.DK, NK: 294625/15, IP3.990.73.2015).

Przy omawianiu ww. kwestii zaznaczyć należy też, że w przypadku konieczności realizowania zwrotu może on trwać przez 10 lat.

W związku z powyższym należałoby określić ostateczne terminy obowiązków dokonywania zwrotów dotacji w sytuacji zmiany kwalifikowalności podatku VAT do końca okresu trwałości projektu.

11. W przypadku konieczności zwrotu zasadnym byłaby zmiana art. 207 ustawy o finansach publicznych, która wprost wyłączyłaby stosowanie mechanizmu wskazanego w tym przepisie (tj. zwrot środków unijnych z odsetkami).

Śląski Związek Gmin i Powiatów

Przewodniczący
Jacek Krywulft